

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1992-1993**

1 JULI 1993

Ontwerp van wet betreffende de pensioenen van het benoemde personeel van de plaatselijke besturen

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
SOCIALE AANGELEGHENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR HEER DE ROO

De Commissie voor de Sociale Aangelegenheden heeft dit ontwerp van wet, dat door de Kamer van volksvertegenwoordigers werd overgezonden, besproken tijdens haar vergadering van 1 juli 1993.

* * *

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1992-1993**1er JUILLET 1993

Projet de loi relatif aux pensions du personnel nommé des administrations locales

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR M. DE ROO

La Commission des Affaires sociales a discuté le projet de loi à l'examen, qui avait été transmis au Sénat par la Chambre des représentants, au cours de sa réunion du 1er juillet 1993.

* * *

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: mevr. Maximus, voorzitster; de heer Anthuenis, mevr. Delcourt-Pêtre, de heer Dighneef, mevr. Herzet, de heren Lenssens, Moens, mevr. Nélis, de heren Ottenburgh, Taminiaux, mevr. Van Cleuvenbergen en de heer De Roo, rapporteur.

2. Plaatsvervangers: mevr. Buyle en de heer Flagothier.

R. A 16316**Zie:****Gedr. St. van de Senaat:**

783-1 (1992-1993): Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Ont participé aux travaux de la commission:

1. Membres effectifs: Mme Maximus, présidente; M. Anthuenis, Mme Delcourt-Pêtre, M. Dighneef, Mme Herzet, MM. Lenssens, Moens, Mme Nélis, MM. Ottenburgh, Taminiaux, Mme Van Cleuvenbergen et M. De Roo, rapporteur.
2. Membres suppléants: Mme Buyle et M. Flagothier.

R. A 16316**Voir:****Document du Sénat:**

783-1 (1992-1993): Projet transmis par la Chambre des représentants.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN PENSIOENEN

1. Dit wetsontwerp stimuleert de besturen, die niet zijn aangesloten bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten (R.S.Z.-P.P.O.), tot aansluiting bij een voorzorgsinstelling (O.M.O.B.) of bij de R.S.Z.-P.P.O. Tien procent van de gemeenten (voornamelijk de grote steden met veel gepensioneerden) en de helft van het gemeentepersoneel is thans niet bij de R.S.Z.-P.P.O. aangesloten. Sommige besturen werken reeds met een pensioenverzekeraar, veelal O.M.O.B., anderen betalen hun pensioenen zelf.

2. Binnen het huidig wettelijk kader is het praktisch onmogelijk dat niet-aangesloten besturen bij de R.S.Z.-P.P.O. zouden aansluiten, omdat deze aansluiting de financiële last voor de besturen nog erger maakt. Zij kunnen nu enkel aansluiten voor die personeelsleden die zij in de toekomst benoemen en blijven daardoor enerzijds met hun volledige pensioenlast zitten, terwijl ze anderzijds tegelijkertijd zouden moeten bijdragen in het omslagstelsel van de R.S.Z.-P.P.O.

3. Om te vermijden dat de reeds aangesloten en veelal kleine besturen zouden opgezadeld worden met de doorgaans als erg ruim bestempelde pensioenverzekering van de niet-aangesloten steden is geopteerd om binnen de R.S.Z.-P.P.O. twee aparte kassen op te richten. Een voor de gemeenten die al aangesloten zijn en een voor de nieuw toetredende gemeenten. Tevens worden de voorwaarden voor toetreding versoepeld. Een gedeelte van de huidige pensioenlast van de nieuwe leden wordt onmiddellijk overgenomen door de R.S.Z.-P.P.O. De aansluiting bij de R.S.Z.-P.P.O. is en blijft onherroepelijk. Een bestuur dat niet wenst aan te sluiten bij de R.S.Z.-P.P.O. behoudt de vrijheid om een overeenkomst af te sluiten met een voorzorgsinstelling of om een eigen pensioenkas te behouden.

4. Om de gemeenten te lokken naar een grotere «solidarisering» van de pensioenlasten worden extra-financiële middelen ingezet.

4.1. Onder de besturen die aangesloten zijn of gaan aansluiten bij de R.S.Z.-P.P.O., alsook aan die welke een overeenkomst hebben afgesloten met een voorzorgsinstelling, zullen jaarlijks de boni van de kinderbijslagsector plus de financiële opbrengsten van het reservefonds worden verdeeld. Samen goed voor 1,3 miljard of een vermindering van de bijdragevoet met 1,4 pct.-punt.

4.2. Voorts wordt binnen de R.S.Z.-P.P.O. een egalisatiefonds ingericht om de bijdragepercentages van de twee aparte kassen dichter bijeen te brengen.

I. EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DES PENSIONS

1. Ce projet de loi a pour objet d'inviter les administrations qui ne sont pas affiliées à l'Office national de sécurité sociale des administrations provinciales et locales (l'O.N.S.S.-A.P.L.), à s'affilier à une institution de prévoyance (la S.M.A.P.) ou à l'O.N.S.S.-A.P.L. Dix pour cent des communes (principalement les grandes villes qui comptent de nombreux pensionnés) et la moitié des membres du personnel communal ne sont pas affiliés à l'O.N.S.S.-A.P.L. Certaines administrations utilisent déjà les services d'une assurance-pension (la S.M.A.P. le plus souvent), d'autres paient elles-mêmes leurs pensions.

2. Dans le cadre légal actuel, il est pratiquement impossible que les administrations non affiliées puissent s'affilier à l'O.N.S.S.-A.P.L. en raison du fait que cette affiliation signifie encore un alourdissement de la charge financière. Elles peuvent uniquement affilier les membres du personnel qu'elles nomment et sont, d'une part, confrontées avec la charge actuelle complète de leurs pensions et, d'autre part, avec l'obligation de cotiser au régime de répartition de l'O.N.S.S.-A.P.L.

3. Afin d'éviter que les administrations, souvent petites, déjà affiliées ne soient pénalisées par l'extension très importante de l'affiliation à l'assurance-pension des villes non affiliées, il est proposé de créer, au sein de l'O.N.S.S.-A.P.L., deux régimes distincts. L'un réservé aux administrations déjà affiliées et l'autre réservé aux nouvelles administrations qui s'affilient. Simultanément, les conditions d'affiliation sont assouplies. Une partie des charges actuelles de pension des nouveaux membres est immédiatement reprise par l'O.N.S.S.-A.P.L. L'affiliation à l'O.N.S.S.-A.P.L. est et reste irrévocable. Une administration qui ne souhaite pas s'affilier à l'O.N.S.S.-A.P.L. garde la faculté de conclure une convention avec une institution de prévoyance ou de conserver sa propre caisse de pension.

4. Dans le but d'attirer les communes vers une plus grande «solidarisatie» des charges de pension, sont institués des financements nouveaux.

4.1. Les bonus du secteur des allocations familiales augmentés du rendement du fonds de réserve seront annuellement répartis entre les administrations qui sont déjà affiliées ou vont s'affilier à l'O.N.S.S.-A.P.L., ainsi qu'à celles qui ont conclu une convention avec une institution de prévoyance. Ce qui représente 1,3 milliard ou une réduction du taux de cotisation de 1,4 p.c.

4.2. De plus, sera institué au sein de l'O.N.S.S.-A.P.L. un fonds d'égalisation destiné à rapprocher les taux de cotisation des deux régimes distincts. Ce

Dit fonds wordt gefinancierd met de bijzondere inhouding van 13,07 pct. op het vakantiegeld van het personeel (ongeveer 300 miljoen jaarlijks).

5. De aansluiting bij de R.S.Z.-P.P.O. is onherroepelijk. In het verleden zijn door sommige lokale besturen ontwijkingsmechanismen opgezet o.a. door overdracht van personeelsleden naar niet-aangesloten intercommunales. Deze nieuwe intercommunales betalen geen bijdragen meer voor hun personeel, anderzijds blijft de pensioenlast van het verleden ten laste van de R.S.Z.-P.P.O. en dus van de aangesloten besturen. Aan dit fenomeen is in de Sociale Programawet van 30 december 1992 reeds een halt toegepast door de nieuwe administraties vanaf 1 januari 1993 een bijdrage in de pensioenlast met betrekking tot het verleden op te leggen. De bepalingen van de artikelen 14 en 15 breiden het toepassingsgebied nu uit tot alle niet bij de R.S.Z.-P.P.O. aangesloten openbare of privé-werkgevers. (v.z.w.'s en pararegionales).

6. De overeenkomsten afgesloten tussen een aantal provincies en de O.M.O.B., waarbij deze laatste de pensioenen verzekert en het administratief beheer waarneemt, geven jaarlijks aanleiding tot opmerkingen van het Rekenhof. In artikel 16 van dit wetsontwerp wordt voorgesteld de punten 1 en 14 van artikel 69 van de Provinciewet te vervolledigen door te bepalen dat niet enkel de pensioenen maar ook de bijdragen hiervoor voortaan op de financiële uitgavenbegroting kunnen ingeschreven worden.

7. Samenvattend tracht dit wetsontwerp:

- een « structurele » oplossing te geven aan de pensioenproblematiek van vooral de grote en zwaar deficitair gemeenten;

- door de inzet van de overschotten in de kinderbijslagsector en de toewijzing van de bijdragen op het vakantiegeld de pensioenlast van de besturen die opteren voor een (gedeeltelijke) « solidarisering » te milderen;

- tot een werkverdeling te komen tussen enerzijds de R.S.Z.-P.P.O., die voornamelijk als inningsinstelling zal kunnen fungeren, en anderzijds O.M.O.B., die belast kan worden met het administratief en financieel beheer van de gemeentelijke pensioenen. Hiertoe wordt met artikel 13 een Bijzondere Commissie opgericht waarin naast vertegenwoordigers van O.M.O.B. en de R.S.Z.-P.P.O., ook de administratie der Pensioenen en de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten zullen zetelen. Deze zal inzake pensioenen van de plaatselijke besturen belast worden met een studie- en adviesopdracht ten behoeve van de Minister van Pensioenen;

- een einde te maken aan een ontwikkingsmechanisme waardoor de pensioenlast kan verminderd worden ten nadele van de aangesloten besturen.

fonds est alimenté au moyen de la retenue de 13,07 p.c. effectuée sur le pécule de vacances du personnel (environ 300 millions par an).

5. L'affiliation à l'O.N.S.S.-A.P.L. est irrévocable. Dans le passé, certaines administrations locales ont mis au point des mécanismes destinés à réduire leurs charges, par exemple en transférant des membres de leur personnel vers des intercommunales non affiliées. Ces nouvelles intercommunales ne paient plus de cotisation pour leur personnel alors que la charge pension du passé est toujours supportée par l'O.N.S.S.-A.P.L., c'est-à-dire par les administrations affiliées. Il a déjà été mis fin à ce phénomène par la loi du 30 décembre 1992 portant des dispositions sociales et diverses. Cette loi impose aux nouvelles administrations une participation à la charge des pensions du passé. Les dispositions des articles 14 et 15 du projet en étendent maintenant le champ d'application à tous les employeurs publics ou privés non affiliés à l'O.N.S.S.-A.P.L. (par exemple les A.S.B.L. et les pararégionaux).

6. Les conventions conclues entre un certain nombre de provinces et la S.M.A.P., en vertu desquelles la S.M.A.P. garantit les pensions et prend en charge la gestion administrative, donnent lieu chaque année à des observations de la Cour des comptes. L'article 16 du projet a pour objet de compléter les points 1 à 14 de la loi provinciale en prévoyant que pourront dorénavant être portées au budget des dépenses non seulement les pensions, mais également les cotisations ci-dessus.

7. En résumé, ce projet de loi tente:

- d'apporter une solution structurelle à la problématique des pensions des communes souvent importantes qui sont très déficitaires;

- d'alléger la charge des pensions des communes qui optent pour une « solidarisation » (partielle) au moyen des bonus du secteur des allocations familiales et de l'affectation de la cotisation prélevée sur le pécule de vacances;

- d'aboutir à une répartition du travail entre, d'une part, l'O.N.S.S.-A.P.L. qui pourra fonctionner essentiellement comme institution de perception et, d'autre part, la S.M.A.P. qui peut être chargée de la gestion administrative et financière des pensions communales. A cet effet est instaurée par l'article 13 une commission spéciale dans laquelle siégeront, à côté de représentants de la S.M.A.P. et de l'O.N.S.S.-A.P.L., des représentants de l'Administration des pensions et de l'Union des villes et communes de Belgique. Cette commission sera chargée d'une mission d'étude et d'avis relative aux pensions des administrations locales à l'intention du ministre des Pensions;

- de mettre fin aux mécanismes d'évasion grâce auxquels la charge des pensions peut être réduite au détriment des administrations affiliées.

II. ALGEMENE BESPREKING

Volgens een commissielid bevat het wetsontwerp tal van positieve bepalingen: de autonomie van de gemeenten wordt gerespecteerd. Ze kunnen kiezen voor een aansluiting bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overhedsdiensten of voor een aansluiting bij een voorzorgsinstelling.

Het commissielid stelt de volgende vragen:

- Is er een wijziging in de bijdragen op het ogenblik dat de gemeente aansluit bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overhedsdiensten?
- Hoeveel gemeenten zijn voor het ogenblik reeds aangesloten?

Een ander lid is van oordeel dat het wetsontwerp geen fundamentele oplossing brengt voor het pensioenprobleem van de plaatselijke besturen; het is wel een achtenswaardige poging om de financiële pensioenlast waarmee de gemeenten geconfronteerd worden, te verlichten.

Het wetsontwerp biedt geen enkel perspectief om het probleem ten gronde op te lossen. Financiële opbrengsten van andere sectoren worden eens te meer aangewend om de pensioenproblematiek op te lossen. Dat is geen gezond beleid.

Bedoelde opbrengsten worden gebruikt om de bijdragen van de nieuwe aangeslotenen te verminderen. De gemeenten die hun eigen pensioenfonds behouden, kunnen die bijdragevermindering niet genieten. Dit is volgens het lid een niet gegrondte discriminatie. De besturen aangesloten bij een voorzorgskas komen dan weer niet in aanmerking voor het egalisatiefonds dat alleen bestemd is voor de gemeenten aangesloten bij de R.S.Z.-P.P.O.

De Minister antwoordt aan de eerste spreker dat er voor de gepensioneerden zelf niets verandert; er verandert evenmin iets wat de bijdragen van de actieven betreft.

De bij de R.S.Z.-P.P.O. aangesloten gemeenten betalen thans, op de loonmassa, een bijdrage van 25,25 pct.; hierin is de bijdrage van 7,5 pct., betaald door de gemeente-ambtenaren, begrepen. Dit laatste percentage blijft in de eerstvolgende jaren onveranderd; het gedeelte ten laste van de gemeenten, zijnde 17,75 pct. neemt geleidelijk toe.

De Minister verstrekkt een tabel waaruit blijkt dat, wanneer alles ongewijzigd blijft, de last voor de gemeenten aangesloten bij de R.S.Z.-P.P.O. stijgt tot 35,08 pct. in het jaar 2007. (Zie bijlage bij dit verslag.)

II. DISCUSSION GENERALE

Selon un commissaire, le projet de loi contient une série de dispositions positives : l'autonomie des communes est respectée, elles ont le choix de s'affilier soit à l'O.N.S.S.-A.P.L., soit à une institution de prévoyance.

Le commissaire pose les questions suivantes :

- Y a-t-il une modification dans les cotisations au moment où la commune s'affilie à l'O.N.S.S.-A.P.L. ?
- Combien de communes sont affiliées actuellement ?

Un autre membre considère que le projet de loi n'apporte aucune solution fondamentale au problème de pensions des administrations locales, mais qu'il constitue un effort louable en vue d'alléger la charge financière que les pensions entraînent pour les communes.

Le projet de loi n'offre aucune perspective de solution quant au fond du problème. On se sert des ressources financières d'autres secteurs, une nouvelle fois, pour résoudre les difficultés relatives aux pensions. Ce n'est pas une politique saine.

Les ressources en question sont utilisées de manière à réduire les cotisations des nouveaux affiliés. Les communes qui gardent leur propre fonds de pension, ne peuvent pas bénéficier de cette réduction de cotisation. C'est là, selon l'intervenant, une discrimination non fondée. Les administrations affiliées à une caisse de prévoyance ne peuvent pas non plus bénéficier du fonds d'égalisation, puisqu'il est destiné aux communes affiliées à l'O.N.S.S.-A.P.L.

Le ministre répond au premier intervenant que rien ne change pour les pensionnés eux-mêmes; de même, les cotisations des actifs restent inchangées.

Les communes affiliées à l'O.N.S.S.-A.P.L. paient actuellement une cotisation de 25,25 p.c. sur la masse salariale; celle-ci comprend la cotisation de 7,5 p.c. payée par les agents de la commune. Ce dernier pourcentage restera inchangé dans les prochaines années; la quote-part à charge des communes, à savoir 17,75 p.c., s'accroîtra progressivement.

Le ministre fournit un tableau selon lequel la charge que doivent supporter les communes affiliées à l'O.N.S.S.-A.P.L. s'accroîtra, si rien ne change, pour atteindre 35,08 p.c. en l'an 2007 (voir l'annexe au présent rapport).

Het ontwerp van wet leidt tot een mildering van de pensioenlast van ongeveer 1,4 pct. Die mildering hangt mede af van de evolutie van de rentevoeten en van de boni in de sector van de kinderbijslagen.

De Minister antwoordt aan de tweede spreker dat, wat de oudste pensioenen betreft, een consolidatiemogelijkheid wordt voorzien. Men wordt geconfronteerd met zeer hoge pensioenuitgaven die nadien relatief dalen; welnu, er zijn consolidatietechnieken om de « piek » in die uitgaven af te stoppen. Daarvoor kan men beroep doen op voorzorginstellingen en financiële instellingen.

Het ontwerp leidt niet tot discriminatie; het stimuleert degenen die naar het solidariteitssysteem willen overstappen op een dubbele wijze, nl. via de boni van de kinderbijslagregelingen en via het egalisatiefonds.

Een commissielid stelt de volgende vragen:

— Wordt het schuldenprobleem, ten gevolge van de pensioenlasten, in een aantal grote steden door deze wet beïnvloed in de veronderstelling dat deze steden bij de voorgestelde regeling aansluiten?

— De zuiver intercommunale verenigingen kunnen bij de R.S.Z.-P.P.O. aansluiten. Geldt zulks ook voor de gemengde intercommunales?

— Wat zijn de vooruitzichten omtrent het stijgingsritme van de bijdragen van de gemeenten, mocht dit ontwerp niet worden aangenomen?

— Het blijft mogelijk dat gemeenten een voor hun personeel voordelige berekeningswijze handhaven. Die voordelen blijven ten laste van de gemeenten. Wordt de berekeningswijze voor de reeds aangesloten en voor de nieuw aangesloten gemeenten gelijkgesteld en alleen ten belope daarvan ten laste genomen van het nieuwe stelsel?

— Wat gebeurt er met de reserves van de gemeenten die zelf een pensioenfonds hebben ingericht? Blijven die gelden in de gemeenten? Kan hieraan in de gemeentelijke begroting een andere bestemming worden gegeven?

— Is het deblokken van de reserves voor de kinderbijslagen wel raadzaam? Verdient het niet veeleer aanbeveling een groter bedrag dan het strikt noodzakelijke in reserve te houden om eventueel bijkomende voordelen aan gezinnen met kinderen toe te kennen?

Wat de eerste en de derde vraag betreft verwijst de Minister naar de door hem verstrekte cijfergegevens (zie bijlage). Op de overige vragen antwoordt de Minister wat volgt:

Le projet de loi permet de réduire la charge des pensions d'environ 1,4 p.c. Cette réduction est tributaire, notamment, de l'évolution des taux d'intérêt et de l'excédent que présente le secteur des allocations familiales.

Le ministre répond au deuxième intervenant qu'en ce qui concerne les plus anciennes pensions, l'on a prévu une possibilité de consolidation. Nous sommes confrontés à des dépenses de pensions très élevées, qui présenteront ultérieurement une diminution relative; or, il existe des techniques de consolidation permettant de faire disparaître la « pointe » de ces dépenses. On peut s'adresser, pour ce faire, à des institutions de prévoyance et à des institutions financières.

Le projet n'entraîne aucune discrimination; il stimule doublement ceux qui veulent passer au système de solidarité, à savoir par le biais de l'excédent des régimes d'allocations familiales et par celui du fonds d'égalisation.

Un commissaire pose les questions suivantes:

— Le problème des dettes lié aux charges de pension sera-t-il influencé dans certaines grandes villes par la nouvelle loi, au cas où elles s'affilieraient au régime proposé?

— Les associations intercommunales pures peuvent s'affilier à l'O.N.S.S.-A.P.L. En va-t-il de même des intercommunales mixtes?

— Quelles sont les prévisions en ce qui concerne le rythme de croissance des cotisations à verser par les communes si ce projet n'était pas adopté?

— Les communes ont la possibilité de conserver un mode de calcul plus favorable à leur personnel, mais ces avantages demeurent à leur charge. Le mode de calcul sera-t-il uniformisé pour les communes anciennement et nouvellement affiliées et ne sera-t-il pris en charge que dans cette mesure par le nouveau régime?

— Qu'advient-il des réserves des communes qui ont constitué elles-mêmes un fonds de pension? Ces fonds restent-ils acquis aux communes? Le budget communal peut-il leur donner une autre affectation?

— Est-il bien souhaitable de débloquer les réserves des allocations familiales? Ne conviendrait-il pas plutôt que l'on garde en réserve un montant plus élevé que ce qui est strictement nécessaire, de manière à pouvoir accorder éventuellement des avantages supplémentaires aux familles ayant charge d'enfants?

En ce qui concerne la première et la troisième question, le ministre renvoie aux chiffres qu'il a fournis (voir annexe). S'agissant des autres questions, il répond comme suit:

— De gemengde intercommunales, althans die welke een overwegend openbaar karakter hebben, komen voor toetreding in aanmerking, zelfs wanneer zij de juridische vorm van een V.Z.W. hebben aangenomen.

— Wat de berekeningswijze van de pensioenen betreft, verandert er niets. De tenlasteneming door het solidair systeem wordt beperkt tot de normale wettelijke pensioenregelingen. Bijzondere regelingen van bepaalde gemeenten, zoals voordelige tantièmes, worden niet verrekend in het solidariteitssysteem. Die voordeliger regelingen blijven ten laste van de gemeenten.

Het lid vraagt zich af of het niet aangewezen is die specifieke voordelige systemen bij wet te verbieden. Zou er geen eenvormigheid moeten zijn voor heel de openbare sector?

De Minister wijst erop dat bij de meeste gemeenten die specifieke regels alleen gelden voor het personeel dat in dienst is getreden vóór een bepaalde datum. Het systeem is derhalve uitdovend.

Wat de transferten uit de kinderbijslagregeling betreft, mag er volgens de Minister geen misverstand zijn: aan de reservesubstantie van de kinderbijslagen wordt niet geraakt; alleen de aangroei en de beleggingsopbrengst van die reserve wordt aangesproken.

Het lid concludeert hieruit dat die reserve, door de inflatie en door de afroming van de opbrengsten, niettemin relatief zal dalen.

De Minister replicaert hierop dat de maatregel niet tot gevolg heeft dat de mogelijkheid om de wettelijk bepaalde kinderbijslag te betalen, onverkort blijft bestaan.

Hij voegt hier nog aan toe dat de gemeenten die momenteel reserves hebben en opteren voor aansluiting bij de R.S.Z.-P.P.O., over die reserves blijven beschikken.

Van de andere kant, wanneer zij opteren voor aansluiting bij een voorzorgsinstelling, kunnen die reserves worden ingebracht en kunnen zij tot gevolg hebben dat in de toekomst een kleinere bijdrage tot financiering van de pensioenlast moet worden betaald.

De eventuele aansluiting van Antwerpen bij de R.S.Z.-P.P.O. zal voor die stad een minderuitgave meebrengen van ongeveer 100 miljoen frank. De winst die de gemeenten door aansluiting zullen maken, kan, zoals hierboven reeds gezegd, oplopen tot 1,4 pct. van de statutaire loonsom. Hieraan moet eventueel de opbrengst van het egalisatiefonds worden toegevoegd.

— Les intercommunales mixtes, du moins celles qui ont un caractère essentiellement public, peuvent s'affilier, même si elles ont adopté la forme juridique d'une A.S.B.L.

— En ce qui concerne le mode de calcul des pensions, rien ne change. La prise en charge du système de solidarité est limitée au régime de la pension légale normale. Les régimes particuliers de certaines communes, comme les tantièmes majorés, ne sont pas imputés sur le système de solidarité. Ces régimes plus favorables demeurent à charge des communes.

L'intervenant se demande s'il ne faudrait pas que la loi interdise ces systèmes spécifiques. Ne devrait-il pas y avoir uniformité pour l'ensemble du secteur public?

Le ministre souligne que, dans la plupart des communes, ces règles spécifiques ne s'appliquent qu'au personnel entré en service avant une date déterminée. Le système a donc un caractère extinctif.

En ce qui concerne les transferts à charge du régime des allocations familiales, le ministre déclare qu'il ne doit pas y avoir de malentendu: l'on ne touche pas à la substance de la réserve des allocations familiales; seuls l'accroissement et le produit financier du placement de cette réserve sont concernés.

L'intervenant en conclut que cette réserve subira néanmoins une diminution relative, du fait de l'inflation et du prélèvement sur les revenus.

Le ministre répond que la mesure n'a pas pour conséquence que l'on maintient intégralement la possibilité de payer les allocations familiales légalement fixées.

Il ajoute que les communes qui disposent actuellement de réserves et qui optent pour l'affiliation à l'O.N.S.S.-A.P.L. continuent à disposer de ces réserves.

D'autre part, lorsque les communes optent pour une affiliation à une institution de prévoyance, ces réserves peuvent être prises en compte, si bien qu'il ne faudra payer, à l'avenir, qu'un montant moins élevé pour financer la charge des pensions.

L'affiliation éventuelle d'Anvers à l'O.N.S.S.-A.P.L. signifierait pour cette ville quelque 100 millions de francs de dépenses en moins. Comme on l'a déjà dit ci-dessus, le bénéfice que l'affiliation entraînera pour les communes peut s'élever à 1,4 p.c. de la masse salariale statutaire. Il faut éventuellement y ajouter le produit du fonds d'égalisation.

Hetzelfde lid constateert dat ongeveer 90 pct. van het aantal gemeenten zijn aangesloten. Welk aandeel van het totale personeelsbestand vertegenwoordigen zij?

De Minister antwoordt dat die 90 pct. van de gemeenten 50 pct. van het gemeentepersoneel vertegenwoordigen.

Het lid komt nogmaals terug op het probleem van de reserves. De gemeenten die reserves hebben opgebouwd, mogen die behouden. Dat is een overbodige positieve discriminatie aangezien de incentives op twee andere vlakken liggen, nl. het deblokkeren van de reserves voor de kinderbijslagen en het egalisatiefonds.

De Minister replicaert hierop dat men van de andere kant niet kan ontkennen dat diezelfde gemeenten de voordelen die ze daardoor krijgen, in het verleden hebben moeten derven.

Het is niet abnormaal dat gemeenten die, door een zorgvuldige financiering van hun pensioenuitgaven, een reserve hebben aangelegd op het ogenblik dat zij van het kapitalisatiesysteem naar het solidariteitsysteem overstappen, die reserve kunnen gebruiken, hetzij om hun bijdragen te milderen, hetzij om hun gemeentelijke financiën te valoriseren.

Het lid merkt ten slotte nog op dat de gemeenten die aansluiten bij een voorzorgsinstelling hun bijdrageverrichtingen via de R.S.Z.-P.P.O. moeten doen. Is daarvoor een reden?

De Minister antwoordt dat die regeling deel uitmaakt van de taakverdeling overeengekomen tussen O.M.O.B. en de R.S.Z.-P.P.O. (zie ook hierna blz. 11, derde en vierde alinea).

Een andere spreekster deelt de bezorgdheid van de vorige spreker met betrekking tot de overdracht van de reserves die bestemd zijn voor de uitbetaling van de kinderbijslagen. Zij verwijst naar wat er gebeurt in de sector van de kinderbijslagen voor werknemers waar de overdracht van de reserves naar het Fonds voor het financieel evenwicht voor het eerst een tekort heeft veroorzaakt in de sector van de kinderbijslagen.

Er moet niet alleen voor gezorgd worden dat de overdrachten de sector van de kinderbijslag niet in gevaar brengen maar er moet ook nog ruimte overblijven om een gezinsbeleid te kunnen blijven voeren. De bepalingen van artikel 9 van het ontwerp doen bijgevolg een inhoudelijk probleem rijken.

Spreekster vraagt vervolgens of de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten contacten onderhoudt met de Rijksdienst voor sociale zekerheid voor werknemers.

Le même intervenant constate qu'environ 90 p.c. des communes sont affiliées. Quelle part de l'effectif du personnel total représentent-elles?

Le ministre répond que ces 90 p.c. des communes représentent 50 p.c. du personnel communal.

L'intervenant revient une fois de plus sur le problème des réserves. Les communes qui se sont constitué des réserves peuvent les garder. C'est une discrimination positive superflue, puisque les stimulants se situent à deux autres niveaux, à savoir celui du déblocage des réserves pour les allocations familiales et celui du fonds d'égalisation.

A quoi le ministre répond que l'on ne peut nier d'un autre côté que ces mêmes communes ont été privées dans le passé des avantages qu'elles tirent de ces réserves.

Il n'est pas anormal que des communes qui se sont constitué une réserve en finançant soigneusement leurs dépenses de pension puissent l'utiliser au moment où elles passent du système de capitalisation au système de solidarité, soit pour alléger le montant de leurs cotisations, soit pour valoriser leurs finances communales.

L'intervenant remarque enfin que les communes qui s'affilient à une institution de prévoyance doivent effectuer leurs opérations relatives aux cotisations à travers l'O.N.S.S.-A.P.L. Y a-t-il une raison à cela?

Le ministre répond que cette réglementation fait partie de la répartition des tâches sur laquelle la S.M.A.P. et l'O.N.S.S.-A.P.L. se sont entendus (voir également *infra*, p. 11, troisième et quatrième aliénas).

Une autre intervenante partage le souci du préopinant en ce qui concerne le transfert de réserves destinées au paiement des allocations familiales. Elle renvoie à ce qui se passe dans le secteur des allocations familiales des travailleurs salariés où, pour la première fois, le transfert de réserves vers le F.E.F. a mis le secteur des allocations en déficit.

Il faut non seulement veiller à ce que les transferts ne mettent pas en péril le secteur des allocations familiales, il faut aller plus loin et prévoir une marge de manœuvre pour pouvoir continuer une politique familiale. Les dispositions de l'article 9 du projet posent, par conséquent, un problème de fond.

L'intervenante pose encore la question de savoir si l'O.N.S.S.-A.P.L. entretient des relations avec l'O.N.S.S. des travailleurs salariés.

De Minister antwoordt dat de R.S.Z.-P.P.O. een autonome parastatale instelling is. Zij staat los van de R.S.Z. voor werknemers.

Wat de transferten betreft, binnen de sociale zekerheid, merkt de Minister nog op dat men die sector globaal dan wel sectorieel kan benaderen. De Minister is, persoonlijk, steeds voorstander geweest van het wegwerken van de beschotten tussen de stelsels. Dat gebeurt in feite sedert 1982, jaar waarin door de oprichting van het Fonds voor het Financieel Evenwicht (F.F.E.) de transferten werden gestructureerd.

De Minister wijst er nogmaals op dat de substantie van de bestaande reserves in de kinderbijslagregeling ongewijzigd blijft en bij de gemeenten blijft berusten. De financiering van de bijslagen doet derhalve geen problemen rijzen.

Een ander lid vraagt zich af of de reserves voor de kinderbijslagregeling in de toekomst wel toereikend zullen zijn. Wat zal de Regering doen mochten die reserves niet meer volstaan?

De Minister antwoordt dat er, met de bestaande wetgeving en gelet op de demografische evolutie, geen problemen zijn. Een gedeelte van de opbrengst van de reserves voor de kinderbijslagen wordt aangewend om de pensioenlast voor de gemeente, die zeer sterk toeneemt, enigszins te verlichten.

Volgens een volgende spreker betekent dit wetsontwerp een stap in de goede richting; het houdt evenwel ook grote gevaren in.

In de lijst van de gemeenten die nog niet zijn aangesloten bij de R.S.Z.-P.P.O., zijn er nogal wat die precies geen typevoorbeeld zijn van uitstekend beheer. Dat geldt zowel voor Vlaanderen als voor Wallonië en Brussel. Antwerpen, Gent, Luik en Charleroi zijn niet aangesloten. In het hoofdstedelijk gewest Brussel is de grote meerderheid van de gemeenten niet aangesloten.

Met het ontwerp wordt een poging gedaan om, op termijn, de financiële problemen die zouden rijzen in verband met de pensioenlast, te verhelpen.

De spreker stelt vast dat het percentage van de pensioenlasten in het geheel van de loonmassa in alle gemeenten is gestegen. Dat percentage is nu 25,25 pct. en stijgt tot gemiddeld 35 pct. in 2007.

De spreker leidt uit het ontwerp af dat een aantal nog niet aangesloten gemeenten nu wel zullen aansluiten bij de R.S.Z.-P.P.O. en aan die instelling 25,25 pct. zullen betalen en vervolgens iets meer. In de toekomst zullen die gemeenten de pensioenen kunnen betalen ten belope van eveneens 25,25 pct. van hun loonlasten.

Le ministre répond que l'O.N.S.S.-A.P.L. est un organisme parastatal autonome. Il est indépendant de l'Office national de sécurité sociale pour travailleurs salariés.

En ce qui concerne les transferts au sein de la sécurité sociale, le ministre fait encore remarquer que l'on peut envisager ce secteur soit globalement, soit de manière sectorielle. Personnellement, il a toujours été partisan de supprimer les cloisons entre les régimes. C'est ce qui se passe en fait depuis 1982, année où l'on a structuré les transferts en créant le fonds pour l'équilibre financier.

Le ministre souligne une fois encore que la substance des réserves existantes du régime des allocations familiales demeure inchangée et reste dans les communes. Le financement des allocations ne pose dès lors aucun problème.

Un autre membre se demande si les réserves du régime des allocations familiales seront suffisantes à l'avenir. Que fera le Gouvernement si ces réserves ne suffisent plus?

Le ministre répond que, dans l'état actuel de la législation et compte tenu de l'évolution démographique, il n'y a pas de problème. Une partie du produit des réserves des allocations familiales est consacrée à alléger quelque peu la charge de pensions des communes, qui est en forte augmentation.

Selon l'intervenant suivant, ce projet est un pas dans la bonne direction; il comporte, toutefois, aussi de grands dangers.

Dans la liste des communes non encore affiliées à l'O.N.S.S.-A.P.L., il y en a pas mal qui ne sont pas précisément des modèles de bonne gestion. Cela vaut aussi bien pour la Flandre que pour la Wallonie et Bruxelles. Anvers, Gand, Liège et Charleroi ne sont pas affiliées. Dans la Région de Bruxelles-Capitale, la plupart des communes ne le sont pas non plus.

Le projet s'efforce de remédier, à terme, aux problèmes financiers que la charge des pensions pourrait poser.

L'intervenant constate que la part prise par les charges de pension dans l'ensemble de la masse salariale de toutes les communes est en augmentation. Ce pourcentage est actuellement de 25,25 p.c., et il atteindra 35 p.c. en 2007.

L'intervenant déduit du projet qu'un certain nombre de communes non encore affiliées à l'O.N.S.S.-A.P.L. vont maintenant y adhérer et verser à cet organisme 25,25 p.c. et, ensuite, un peu plus. A l'avenir, ces communes pourront payer les pensions jusqu'à concurrence, également, de 25,25 p.c. de leurs charges salariales.

Zulks betekent dat een gemeente die nu een pensioenlast heeft van 40 pct. van de loonlast, 15 pct. van die last zelf zal moeten dragen. Dat geldt vooral voor de oudere gepensioneerden.

De spreker stelt hierbij de volgende vragen.

— Is het zo dat middelen die werden gefinancierd door de vroeger aangesloten gemeenten in de toekomst zullen kunnen gebruikt worden door de nog niet aangesloten gemeenten of wordt er een dusdanige scheiding gemaakt — de oprichting van een A- en een B-Fonds wijst daarop — dat eerstgenoemde middelen alleen kunnen worden aangewend door de gemeenten die reeds aangesloten waren vóór de invoering van deze regeling?

— Ook al zal het systeem goed werken, dan nog blijft er het probleem van de bijzondere voordelen die door bepaalde gemeenten worden toegekend. Is het de bedoeling op dat vlak tot een harmonisatie te komen?

Het is toch moeilijk aanvaardbaar dat steden en gemeenten die in het verleden herhaaldelijk bij de federale overheid en nu bij de Vlaamse dan wel Waalse Gemeenschap moeten aankloppen om hun rekeningen aan te zuiveren, op het gebied van de pensioenen, grotere voordelen aan hun personeel geven dan andere gemeenten en dat die nu op de solidariteit van die andere gemeenten beroep moeten doen.

— Wat zal de toekomst brengen? De huidige toestand is zo dat een aantal steden en gemeenten in grote financiële moeilijkheden zullen komen indien zij, wat de pensioenlasten betreft, een autonome regeling handhaven. Die pensioenlasten zullen een steeds groter gedeelte van de financiële middelen van die steden en gemeenten ophopen. Ook al wordt er een regeling opgezet die het mogelijk maakt in de goede richting te evolueren, er valt voor te vrezen dat de gemeenten die totnogtoe geen problemen hebben en aangesloten zijn bij de R.S.Z.-P.P.O., wanneer de scheidingslijn tussen het A- en het B-Fonds zou afgeschaft worden, ook met pensioenproblemen te kampen zullen hebben. Dat moet te allen prijzen worden vermeden.

Volgens de Minister dient men voorzichtig te zijn met het uitbrengen van kritiek op de gemeenten. Niet alle gemeenten hebben dezelfde rol en functie. Er zijn de grote steden, de centrumgemeenten en de landelijke gemeenten. De voorzieningen van die verschillende gemeenten zijn niet dezelfde.

Er zijn gemeenten die niet zijn aangesloten en die ook niet zullen aansluiten omdat zij een voordeliger bijdragesysteem hebben en zullen behouden (bijdrage beneden 20 pct. zoals Hasselt en Turnhout).

Cela signifie qu'une commune dont la charge de pensions se situe aujourd'hui à 40 p.c. de la masse salariale devra supporter elle-même 15 p.c. de cette charge. Cela concerne surtout les pensionnés plus âgés.

L'intervenant pose les questions suivantes.

— Est-il exact que les moyens qui ont été financés par les communes affiliées précédemment serviront à l'avenir aux communes non encore affiliées, ou procédera-t-on à un partage tel — ce que la création d'un fonds A et d'un fonds B donne à penser — que les moyens précités ne pourront être utilisés que par les communes déjà affiliées avant l'instauration de la réglementation en question?

— Même s'il s'avère que le système fonctionne bien, le problème des avantages spéciaux accordés par certaines communes subsistera. Le but est-il d'en arriver, sur ce plan, à une harmonisation?

Il est, en effet, difficilement acceptable que des villes et communes qui ont dû régulièrement s'adresser, dans le passé, aux autorités fédérales et qui doivent maintenant le faire à la Communauté flamande ou à la Communauté française pour apurer leurs comptes offrent, en ce qui concerne les pensions, de plus grands avantages à leur personnel que d'autres communes et qu'elles doivent faire appel maintenant à la solidarité de ces autres communes.

— Que nous apportera l'avenir? La situation actuelle est telle qu'un certain nombre de villes et de communes seront confrontées à de grandes difficultés financières si, en ce qui concerne les charges de pensions, elles maintiennent une réglementation autonome. Les charges de pensions absorberont une part sans cesse croissante des moyens financiers de ces villes et communes. Même si l'on met en œuvre une réglementation qui permette une évolution dans le bon sens, il faut craindre que les communes qui, jusqu'à présent, n'ont pas de problèmes et qui sont affiliées à l'O.N.S.S.-A.P.L. ne soient également confrontées à des problèmes en matière de pensions si l'on supprime la ligne de partage entre le Fonds A et le Fonds B. Il faut l'éviter à tout prix.

Le ministre estime qu'il faut faire preuve de prudence lorsque l'on critique les communes. Toutes les communes n'ont pas le même rôle et la même fonction. Il y a les grandes villes, les communes centres et les communes rurales. Les régimes de ces différentes communes ne sont pas les mêmes.

Il y a des communes qui ne sont pas affiliées et qui ne le seront pas, parce qu'elles ont un système de cotisation plus avantageux et qu'elles le maintiendront (cotisation en dessous de 20 p.c., comme Hasselt et Turnhout).

Het wetsontwerp strekt tot een mildering van de problemen voor de gemeenten die een hogere bijdrage betalen dan 25,25 pct. Overigens, de Vereniging van Steden en Gemeenten heeft over het ontwerp een positief advies uitgebracht.

De Minister wijst er voorts op dat de regeling, in de beginfase, voor de gemeente financieel neutraal is.

Het reservefonds en het egalisatiefonds worden gefinancierd met middelen die van alle gemeenten komen: het reservefonds bevat de reserves voor de kinderbijslagen, niet alleen van de gemeenten aangesloten bij de R.S.Z.-P.P.O.; het egalisatiefonds wordt gespijsd met de bijdragen op het vakantiegeld van alle gemeenten. Alleen de bestemming van die fondsen is verschillend; zij worden bij voorkeur ter beschikking gesteld van de aangesloten gemeenten.

De Minister is voornemens, in het kader van de ronde-tafelconferentie, te laten onderzoeken welke verschillen inzake pensioenstelsels er nog bestaan.

Dit probleem houdt overigens ook verband met de «responsabilisering» van de Gemeenschappen en de Gewesten voor specifieke systemen.

De Minister zegt ten slotte dat, althans nu, de twee systemen gescheiden blijven. Of de wetgever over 20 jaar zal beslissen beide systemen samen te smelten, kan nu niet worden voorzien.

De Minister is het ermee eens dat het ontwerp een stap in de goede richting is en geen regeling die alle problemen oplost; zulk een regeling is zowel technisch onmogelijk als financieel onhaalbaar.

Een laatste spreker merkt op dat bepaalde overeenkomsten die werden gesloten tussen sommige gemeenten en een voorzorgsinstelling niet enkel in de betaling van periodieke (trimestriële of maandelijkse) bijdragen voorzien maar ook in de storting van jaarlijkse dotaties.

Bovendien bestaat het doel van deze overeenkomsten erin een laag reserves op te bouwen die het later moeten mogelijk maken de pensioenlast te stabiliseren. Een deel van de gestorte sommen dient dus niet noodzakelijkerwijze voor de betaling van de onmiddellijke last.

Anderzijds zou de R.S.Z.-P.P.O. enkel de inning van de bijdragen of een deel ervan gewenst hebben met als enig doel over een objectieve basis te beschikken om het deel van de betrokken gemeente in de verdeling van het reservefonds correct te kunnen berekenen en om zo aan de voorzorgsinstelling de geïnde bijdragen, vermeerderd met het deel van de reserves, te kunnen overmaken.

Is de heer Minister onder deze omstandigheden van oordeel dat het naar de geest van de wet volstaat dat

Le projet de loi vise à alléger les problèmes auxquels sont confrontées les communes qui versent une cotisation de plus de 25,25 p.c. D'ailleurs, l'Union des villes et communes a émis un avis positif concernant le projet.

Le ministre signale ensuite que, dans sa phase initiale, la réglementation est financièrement neutre pour les communes.

Le fonds de réserve et le fonds d'égalisation sont alimentés par des moyens provenant de toutes les communes: le fonds de réserve comprend les réserves pour les allocations familiales, et pas seulement celles provenant des communes affiliées à l'O.N.S.S.-A.P.L., et le fonds d'égalisation est alimenté par les cotisations prélevées sur le pécule de vacances de toutes les communes. Seule la destination de ces fonds est différente; ils sont, de préférence, mis à la disposition des communes affiliées.

Le ministre a l'intention de faire examiner, dans le cadre de la table ronde, quelles sont les différences qui existent encore en matière de régimes de pension.

Ce problème est, d'ailleurs, lié aussi à la «responsabilisation» des Communautés et des Régions en ce qui concerne des régimes spécifiques.

Le ministre déclare, enfin, que les deux systèmes restent distincts, du moins pour le moment. On ne peut pas prévoir à ce jour si le législateur décidera dans 20 ans de faire fusionner les deux systèmes.

Le ministre admet que la réglementation du projet constitue un pas dans la bonne direction mais qu'elle ne résoudra pas tous les problèmes. Une réglementation qui résoudrait tout est techniquement et financièrement irréalisable.

Un dernier intervenant observe que certaines conventions conclues entre des communes et une institution de prévoyance prévoient non seulement le paiement de cotisations périodiques (trimestrielles ou mensuelles), mais également le versement de dotations annuelles.

En outre, ces conventions ont pour but de constituer un matelas de réserves permettant de stabiliser ultérieurement la charge des pensions. Une partie des sommes versées n'est donc pas nécessairement au paiement de la charge immédiate.

D'autre part, l'O.N.S.S.-A.P.L. aurait souhaité pouvoir encaisser ces cotisations ou une partie de ces cotisations dans le seul but de disposer d'une base objective pour calculer correctement la part de la commune concernée dans la répartition du fonds de réserves et pouvoir ainsi transférer à l'institution de prévoyance les cotisations perçues, majorées de la quote-part dans les réserves.

Dans ces conditions, M. le ministre estime-t-il suffisante aux yeux de la loi une convention entre la com-

de overeenkomst tussen de gemeente, de voorzorgsinstelling en de Rijksdienst betrekking heeft op de inning van een bepaald percentage dat bestemd is, zoals de wet het stelt, voor de financiering van de pensioenen maar die niet noodzakelijkerwijze een directe band heeft met de last van dat jaar.

Is het met andere woorden voldoende dat een gedeelte van de totale jaarlijkse bijdrage door middel van een overeenkomst tussen de gemeente, de voorzorgsinstelling en de Rijksdienst door deze laatste geïnd wordt om aan de gemeente toch het recht op haar aandeel in de affectatie van het reservefonds te geven?

De Minister antwoordt dat de financiering van de pensioenuitgaven zeer verschillend is indien het bestuur hetzij aangesloten is bij de R.S.Z.-P.P.O., hetzij een overeenkomst heeft met een voorzorgsinstelling.

De financiering via de R.S.Z.-P.P.O. werkt volgens het principe van een omslagkas. Dat wil zeggen: de aangesloten gemeenten verdelen de kosten solidair. Ze betalen een percentage op de lonen en wedden die uitgekeerd worden in de loop van een jaar. Dit percentage wordt jaarlijks vastgelegd in functie van de noodzakelijke uitgaven voor pensioenen. Bij een overeenkomst met een voorzorgsinstelling (*i.c.* O.M.O.B.) worden er reserves opgebouwd waardoor de toekomstige pensioenuitgaven kunnen gestabiliseerd worden. Dit houdt in dat het bedrag dat jaarlijks dient te worden overgemaakt aan de voorzorgsinstelling, niet hoeft overeen te stemmen met de pensioenlast van het betrokken jaar. Deze financieringswijze door middel van reserveopbouw rechtvaardigt dat een gedeelte van de totale jaarlijkse bijdrage van de besturen aan de voorzorgsinstelling via de R.S.Z.-P.P.O. geïnd wordt. Dit bedrag wordt bepaald door de gemeente in overleg met de voorzorgsinstelling en zal worden vastgelegd in de overeenkomst met de R.S.Z.-P.P.O., waarvan sprake is in artikel 7.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikelen 1 en 2

Deze artikelen worden zonder besprekking aangenomen met 12 stemmen tegen 1 stem, bij 1 onthouding.

Artikel 3

Een lid vraagt wat er gebeurt wanneer een gemeente op een bepaald ogenblik de bijdrage niet meer betaalt.

mune, l'institution de prévoyance et l'office, portant sur la perception d'un certain pourcentage destiné comme le dit le projet de loi au financement des pensions, mais qui n'a pas nécessairement un lien direct avec la charge de l'année?

En d'autres termes, est-il suffisant qu'une partie de la cotisation annuelle soit perçue par l'office en vertu d'une convention entre celle-ci, l'institution de prévoyance et la commune pour donner à cette dernière le droit à sa part dans l'affectation du fonds de réserves?

Le ministre répond que le financement des dépenses de pensions est très différent selon que l'administration, soit est affiliée à l'O.N.S.S.-A.P.L., soit a conclu une convention avec une institution de prévoyance.

Le financement par l'intermédiaire de l'O.N.S.S.-A.P.L. fonctionne selon le principe d'une caisse de répartition. Cela veut dire que les communes affiliées répartissent solidiairement les coûts. Elles paient un pourcentage sur les salaires et les traitements versés dans le courant d'une année. Ce pourcentage est fixé annuellement en fonction des dépenses nécessaires pour les pensions. Dans le cas d'une convention avec une institution de prévoyance (en l'occurrence la S.M.A.P.), on constitue des réserves qui permettent de stabiliser les futures dépenses de pension. Cela implique que le montant qui doit être versé annuellement à l'institution de prévoyance ne doit pas correspondre à la charge des pensions de l'année concernée. Ce mode de financement par constitution d'une réserve justifie qu'une partie de la cotisation annuelle totale des administrations à l'institution de prévoyance soit perçue par l'intermédiaire de l'O.N.S.S.-A.P.L. Ce montant est déterminé par la commune en concertation avec l'institution de prévoyance et sera fixé dans la convention avec l'O.N.S.S.-A.P.L. dont question à l'article 7.

III. DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Articles 1er et 2

Ces articles sont adoptés sans discussion par 12 voix contre 1 et 1 abstention.

Article 3

Un membre demande ce qu'il advient si, à un certain moment, une commune ne paie plus de cotisation.

De Minister antwoordt dat de R.S.Z.-P.P.O. bevoegd is voor ambtshalve afhouding van die bijdrage.

Het artikel wordt met dezelfde stemmenverhouding aangenomen.

Artikel 4

Dit artikel wordt, zonder bespreking, eveneens met die stemmenverhouding, aangenomen.

Artikel 5

Op een vraag van een lid antwoordt de Minister dat met het woord « verstrekken » in het laatste lid van dit artikel bedoeld wordt « uitbetalen ».

Het artikel wordt aangenomen met steeds dezelfde stemmenverhouding.

Artikel 6

Een lid merkt op dat steden zoals Gent en Antwerpen een grote saneringsinspanning hebben geleverd. Zij hebben evenwel ook personeelsleden vóór de normale pensioengerechtigde leeftijd op pensioen doen gaan.

Wanneer zulks ook in de toekomst zou gebeuren in gemeenten aangesloten bij de R.S.Z.-P.P.O., dan kan dit uitgaven beïnvloeden.

De Minister verwijst naar artikel 4, § 3. Die bepaling heeft betrekking op de gemeenten die een saneringsplan hebben opgesteld. Voor die gemeenten wordt, voor de berekening van de bijdragevoet, zowel de teller als de noemer van de breuk gecorrigeerd om rekening te houden met die vervroegde oppensioeninstelling.

Mocht een soortgelijke operatie zich in de toekomst nog voordoen, dan moet een dienovereenkomstige bepaling in de wet worden opgenomen.

Een ander lid wijst erop dat, in het kader van de tewerkstellingsconferentie, een akkoord werd bereikt over het halftijds brugpensioen, weliswaar alleen in de privé-sector. Maar een aantal personeelsleden, in dienst van steden en gemeenten, en die geacht worden te blijven werken tot 60 jaar, vragen zich meer en meer af waarom zulke regeling van halftijds brugpensioen niet in een stad of gemeente kan worden ingevoerd.

Volgens het lid is het niet onmogelijk dat zulke regeling ook in de overheidssector tot stand zou komen, mede om te komen tot een herverdeling van de arbeid. Men zou daarmee rekening moeten houden in de verdeling van de lasten.

De Minister is het hier ten volle mee eens. Wat meer is, tijdens besprekingen die begin juni met de twee

Le ministre répond que l'O.N.S.S.-A.P.L. est habilité à retenir cette cotisation d'office.

L'article est adopté par un vote identique.

Article 4

Cet article est adopté sans discussion, par un vote identique.

Article 5

En réponse à la question d'un membre, le ministre déclare que le mot « verstrekken » figurant au dernier alinéa de cet article signifie « uitbetalen » (liquider).

L'article est adopté, toujours par un vote identique.

Article 6

Un membre remarque que des villes comme Gand et Anvers ont fourni un grand effort d'assainissement, mais elles ont également mis des membres du personnel à la retraite avant l'âge légal.

Si, à l'avenir, le même procédé était appliqué aux communes affiliées à l'O.N.S.S.-A.P.L., cela pourrait influer sur les dépenses.

Le ministre renvoie à l'article 4, § 3. Cette disposition concerne les communes qui ont élaboré un plan d'assainissement. Pour celles-ci, l'on corrige, dans le calcul du taux de cotisation, le numérateur et le dénominateur de la fraction pour tenir compte de cette mise à la retraite anticipée.

Si une opération similaire se présente encore à l'avenir, il faudra insérer une disposition y afférente dans la loi.

Un autre membre signale que, dans le cadre de la conférence sur l'emploi, l'on a conclu un accord sur la prépension à mi-temps, à vrai dire seulement pour le secteur privé. Pourtant, certains agents des villes et communes, qui sont censés continuer à travailler jusqu'à 60 ans, se demandent de plus en plus pourquoi l'on ne peut instaurer un tel régime de prépension à mi-temps dans une ville ou une commune.

D'après l'intervenant, il n'est pas impossible qu'un tel régime voie le jour également dans le secteur public, notamment pour aboutir à une redistribution du travail. Il faudrait en tenir compte lorsqu'il s'agit de répartir les charges.

Le ministre est tout à fait d'accord sur ce point. Qui plus est, au cours de discussions qui ont été menées

grote vakbonden van het overheidspersoneel werden gevoerd, heeft de Minister de suggestie gedaan om, inzake halftijds brugpensioen, naar aanleiding van het intersectorieel akkoord waarover in 1994 onderhandelingen zullen worden gevoerd, een en ander te regelen.

De financiering van het halftijds brugpensioen komt gedeeltelijk ten laste van de werkloosheid en gedeeltelijk ten laste van de werkgever. Wat de overheidssector betreft, zal de invoering van halftijdsbrugpensioen volgens de Minister alleen dan financieel haalbaar zijn wanneer de brug gepensioneerde vervangen wordt door een uitkeringsgerechtigde werkloze.

In de overheidssector zijn er al systemen vergelijkbaar met het brugpensioen in de privé-sector, meer bepaald in het onderwijs.

De Minister verklaart evenwel uitdrukkelijk dat hij weigert lasten voortvloeiend uit de verlaging van de pensioengerechtigde leeftijd, zowel in de particuliere als in de overheidssector als in die van de zelfstandigen, ten laste van de begroting voor de pensioenen te nemen.

Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1 stem bij 1 onthouding.

Artikel 7

Een lid vraagt dat instructies zouden worden gegeven aan de R.S.Z.-P.P.O. om aan de gemeenten tijdig het bijdragepercentage mede te delen.

Het lid constateert voorts dat, luidens § 2 van dit artikel, verhogingen en verwijl intresten moeten worden gestort, hetzij aan de Openbare Schatkist, hetzij aan de voorzorgsinstelling. Waarom worden die bedragen niet gestort aan de R.S.Z.-P.P.O.?

Volgens de Minister is het normaal dat die verwijl intresten worden overgedragen aan de Schatkist.

Het artikel wordt aangenomen met 11 tegen 2 stemmen.

Artikel 8

Een lid leidt uit dit artikel af dat de Rijksdienst de storting van voorschotten kan opleggen aan gemeenten die aangesloten zijn bij een voorzorgsinstelling (laatste volzin van het artikel). Waarom geldt zulks niet voor gemeenten aangesloten bij de R.S.Z.-P.P.O.?

De Minister antwoordt dat er voor de besturen aangesloten bij een voorzorgsinstelling een overeenkomst wordt gesloten tussen de R.S.Z.-P.P.O., de voorzorgsinstelling en de aangesloten gemeente. In die overeenkomst wordt bepaald welke bedragen zullen worden geïnd door de R.S.Z.-P.P.O. Deze laatste

début juin avec les deux grands syndicats du personnel des pouvoirs publics, le ministre a suggéré de régler plusieurs choses en ce qui concerne la prépension à mi-temps, et ce à l'occasion de l'accord intersectoriel qui fera l'objet de négociations en 1994.

Le financement de la prépension à mi-temps sera à la charge partiellement du régime du chômage et partiellement de l'employeur. En ce qui concerne le secteur public, le ministre estime que l'instauration de la prépension à mi-temps ne sera réalisable d'un point de vue financier que si l'on remplace le pré pensionné par un chômeur indemnisé.

Dans le secteur public existent déjà des systèmes qui sont comparables à la prépension du secteur privé, en particulier dans l'enseignement.

Le ministre déclare toutefois explicitement qu'il refuse d'imputer au budget des Pensions les charges découlant de l'abaissement de l'âge légal de la retraite, tant dans le secteur privé et dans le secteur public que dans celui des indépendants.

L'article est adopté par 12 voix contre 1 et 1 abstention.

Article 7

Un membre demande que l'on donne des instructions à l'O.N.S.S.-A.P.L. pour communiquer à temps aux communes le taux de cotisation.

L'intervenant constate ensuite qu'en vertu du § 2 de cet article, des majorations et intérêts de retard doivent être versés soit au Trésor public, soit à l'institution de prévoyance. Pourquoi ces montants ne sont-ils pas versés à l'O.N.S.S.-A.P.L.?

D'après le ministre, il est normal que ces intérêts de retard soient transférés au Trésor.

L'article est adopté par 11 voix contre 2.

Article 8

Un membre déduit de cet article que l'Office national peut imposer le versement de provisions aux communes affiliées à une institution de prévoyance (dernière phrase de l'article). Pourquoi cette règle ne s'applique-t-elle pas aux communes affiliées à l'O.N.S.S.-A.P.L.?

Le ministre répond que, pour les administrations affiliées à une institution de prévoyance, une convention est conclue entre l'O.N.S.S.-A.P.L., l'institution de prévoyance et la commune affiliée. Cette convention détermine les montants qui seront perçus par l'O.N.S.S.-A.P.L. Ce dernier transfère ces montants à

stort die bedragen door naar de voorzorgsinstelling voor de financiering van de pensioenen en eventueel de vorming van een kapitaal. In de overeenkomst kan worden bepaald dat met voorschotten wordt gewerkt.

Voor de bij de R.S.Z.-P.P.O. aangesloten gemeenten wordt het geld maandelijks geïnd en doorgestort aan het Ministerie van Financien.

Het artikel wordt aangenomen met 11 tegen 2 stemmen.

Artikel 9

Het artikel wordt zonder bespreking aangenomen met 9 tegen 2 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 10

Een commissielid merkt op dat het wetsontwerp voorziet in de instelling van een fonds voor egalisatie van de pensioenbijdragen. Dit egalisatiefonds zal gestijfd worden met de inhouding van 13,07 pct. die uitgevoerd wordt op het forfaitaire en veranderlijke gedeelte van het vakantiegeld, betaald aan de personeelsleden van de plaatselijke besturen.

Gemeenten zoals Saint-Nicolas, Seraing, Charleroi en bijna alle steden en gemeenten van Limburg houden deze 13,07 pct. in op het forfaitaire en veranderlijke gedeelte van het vakantiegeld van hun personeel en betalen dat bedrag aan de Rijksdienst zonder dat het hun ten goede komt.

Kan de Minister meedelen of de inhouding van 13,07 pct. die wordt verricht op het vakantiegeld van personeel van andere besturen (bij voorbeeld de provincies), eveneens zal worden aangewend voor de stijving van dit egalisatiefonds?

De Minister antwoordt dat artikel 10 van het wetsontwerp bepaalt dat het egalisatiefonds gestijfd wordt met een inhouding van 13,07 pct. die uitgevoerd wordt op het forfaitaire en het wijzigbaar gedeelte van het vakantiegeld «betaald aan de personeelsleden van de plaatselijke besturen». Uit de algemene context en uit de geest van het wetsontwerp blijkt overduidelijk dat met «plaatselijke besturen» alleen de plaatselijke besturen bedoeld worden die door dit wetsontwerp geviseerd zijn, dat wil zeggen de plaatselijke besturen die inzake pensioen bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten (R.S.Z.-P.P.O.) kunnen aansluiten: de gemeenten, de O.C.M.W.'s, de intercommunales. De bestemming van de inhouding op het vakantiegeld van het personeel van andere besturen (op federaal, communautair, regionaal of provinciaal vlak) wordt door dit wetsontwerp niet geregeld.

l'institution de prévoyance en vue de financer les pensions et, éventuellement, de constituer un capital. La convention peut stipuler que l'on versera des provisions.

Pour ce qui est des communes affiliées à l'O.N.S.S.-A.P.L., l'argent est perçu et transféré mensuellement au Ministère des Finances.

L'article est adopté par 11 voix contre 2.

Article 9

Cet article est adopté sans discussion par 9 voix contre 2 et 2 abstentions.

Article 10

Un commissaire fait observer que cet article prévoit l'institution d'un fonds d'égalisation des cotisations pension. Ce fonds d'égalisation sera alimenté par une retenue de 13,07 p.c. effectuée sur les parties forfaitaire et variable du pécule de vacances payé aux agents des administrations locales.

Des communes comme Saint-Nicolas, Seraing, Charleroi et presque toutes les villes et communes du Limbourg retiennent ces 13,07 p.c. sur les parties forfaitaire et variable du pécule de vacances de leur personnel et la paient à l'Office mais n'en bénéficient pas.

Le ministre peut-il dire si la retenue de 13,07 p.c., qui est effectuée sur le pécule de vacances du personnel d'autres administrations (p.ex. des provinces), servira également à la constitution de ce fonds d'égalisation?

Le ministre répond que l'article 10 du projet de loi dispose que le fonds d'égalisation est alimenté par une retenue de 13,07 p.c. effectuée sur les parties forfaitaire et variable du pécule de vacances « payé aux agents des administrations locales ». Il ressort très clairement du contexte général et de l'esprit du projet que, par « administrations locales », l'on entend uniquement les administrations locales visées par le présent projet, c'est-à-dire les administrations locales qui, en matière de pension, peuvent s'affilier à l'Office national de sécurité sociale des administrations provinciales et locales. L'affectation de la retenue opérée sur le pécule de vacances du personnel d'autres administrations (au niveau fédéral, communautaire, régional ou provincial) n'est pas réglée par ce projet.

De Minister bevestigt nog, op de vraag van een ander lid, dat hij het advies van de raad van bestuur van de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten zal vragen alvorens het koninklijk besluit wordt genomen waarvan sprake is in § 1, laatste lid van dit artikel.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 1 stem, bij 1 onthouding.

Artikel 11

De Minister antwoordt op de vraag van een lid dat de coördinatie waarvan sprake is in dit artikel, begin 1994 zal worden aangevat.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 1 stem bij 1 onthouding.

Artikel 12

Een lid vraagt zich af of het koninklijk besluit van 26 december 1938, waarnaar in dit artikel verwezen wordt, niet noodzakelijkerwijs moet — in plaats van kan — gewijzigd worden om het in overeenstemming te brengen met de wetten betreffende de pensioenen van het gemeentepersoneel.

De Minister antwoordt dat dit koninklijk besluit al impliciet door dit ontwerp wordt gewijzigd. Een expliciete wijziging is evenwel noodzakelijk; daarom wordt de machting tot wijziging verleend in deze wet. De desbetreffende bepaling werd door de Raad van State voorgesteld.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 stem, bij 1 onthouding.

De artikelen 13 tot en met 17 alsmede het ontwerp van wet in zijn geheel worden aangenomen met 10 stemmen tegen 1 stem, bij 1 onthouding.

Vertrouwen werd geschenken aan de rapporteur voor het uitbrengen van dit verslag.

De Rapporteur,
Johan DE ROO.

De Voorzitster,
Lydia MAXIMUS.

Le ministre confirme encore, en réponse à un autre membre, qu'il demandera l'avis du conseil d'administration de l'Office national de sécurité sociale des administrations provinciales et locales avant de prendre l'arrêté royal prévu au § 1er, dernier alinéa, de cet article.

L'article est adopté par 11 voix contre 1 et 1 abstention.

Article 11

Le ministre répond à la question d'un membre que la coordination prévue à cet article sera entamée au début de 1994.

L'article est adopté par 11 voix contre 1 et 1 abstention.

Article 12

Un membre se demande s'il ne faut pas prévoir une obligation — et non plus une faculté de modifier l'arrêté royal du 26 décembre 1938, auquel cet article fait référence — pour le mettre en concordance avec les lois relatives aux pensions du personnel communal.

Le ministre répond que cet arrêté royal est déjà modifié implicitement par le projet. Une modification explicite est, toutefois, nécessaire; c'est la raison pour laquelle la loi en projet prévoit l'habilitation à y procéder. La disposition en question a été proposée par le Conseil d'Etat.

L'article est adopté par 10 voix contre 1 et 1 abstention.

Les articles 13 à 17 ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés par 10 voix contre 1 et 1 abstention.

Confiance a été faire au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,
Johan DE ROO.

La Présidente,
Lydia MAXIMUS.

BIJLAGE**O.M.O.B. FONDS 1992**

Aangesloten R.S.Z.-P.P.O.

EVOLUTIE VAN DE LAST**Rustpensioen 60 jaar M./V.****ANNEXE****S.M.A.P. FONDS 1992**

Affiliés O.N.S.S.-A.P.L.

EVOLUTION DE LA CHARGE**Retraite 60 ans H./F.**

Jaar <i>Année</i>	Loonmassa <i>Masse salariale</i>	Totale pensioenen <i>Pensions totales</i>	Voet (in pct.) <i>Taux (en p.c.)</i>
1992	41 342	9 742	23,56
1993	42 925	10 278	23,94
1994	44 357	11 025	24,86
1995	45 790	11 808	25,79
1996	47 280	12 702	26,87
1997	48 639	13 606	27,97
1998	50 278	14 345	28,53
1999	51 890	15 160	29,22
2000	53 559	15 958	29,80
2001	55 309	16 739	30,26
2002	57 122	17 528	30,69
2003	58 985	18 384	31,17
2004	60 818	19 411	31,92
2005	62 557	20 504	32,78
2006	64 468	21 690	33,64
2007	66 135	23 198	35,08

Rustpensioen 61 jaar M./V.**Retraite 61 ans H./F.**

Jaar <i>Année</i>	Loonmassa <i>Masse salariale</i>	Totale pensioenen <i>Pensions totales</i>	Voet (in pct.) <i>Taux (en p.c.)</i>
1992	41 342	9 735	23,55
1993	42 939	10 189	23,73
1994	44 487	10 831	24,35
1995	45 935	11 636	25,33
1996	47 379	12 371	26,11
1997	49 050	12 994	26,49
1998	50 701	13 688	27,00
1999	52 402	14 443	27,56
2000	54 066	15 277	28,26
2001	55 788	16 096	28,85
2002	57 594	16 896	29,34
2003	59 465	17 706	29,78
2004	61 387	18 588	30,28
2005	63 275	19 649	31,05
2006	65 061	20 782	31,94
2007	67 028	22 013	32,84

Rustpensioen 62 jaar M./V.

Retraite 62 ans H./F.

Jaar Année	Loonmassa Masse salariale	Totale pensioenen Pensions totales	Voet (in pct.) Taux (en p.c.)
1992	41 342	9 683	23,42
1993	43 025	10 053	23,37
1994	44 591	10 606	23,79
1995	46 165	11 206	24,27
1996	47 767	11 832	24,77
1997	49 403	12 449	25,20
1998	51 136	13 082	25,58
1999	52 843	13 789	26,09
2000	54 602	14 561	26,67
2001	56 319	15 415	27,37
2002	58 096	16 257	27,98
2003	59 961	17 078	28,48
2004	61 892	17 910	28,94
2005	63 875	18 818	29,46
2006	65 820	19 916	30,26
2007	67 657	21 090	31,17

Rustpensioen 60 jaar M./V.

Retraite 60 ans H./F.

Jaar Année	Loonmassa (1) Masse salariale (1)	Totale pensioenen Pensions totales	Voet (in pct.) Taux (en p.c.)
1992	41 342	9 742	23,56
1993	42 922	10 278	23,95
1994	44 353	11 025	24,86
1995	45 786	11 808	25,79
1996	47 272	12 702	26,87
1997	48 629	13 606	27,98
1998	50 263	14 345	28,54
1999	51 873	15 160	29,23
2000	53 543	15 958	29,80
2001	55 293	16 739	30,27
2002	57 105	17 528	30,69
2003	58 968	18 384	31,18
2004	60 800	19 411	31,93
2005	62 539	20 504	32,79
2006	64 449	21 690	33,65
2007	66 116	23 198	35,09

(1) Jaarlijkse vermindering van de vervanging van statutairen met 3 pct.

(1) Réduction annuelle de 3 p.c. en ce qui concerne le renouvellement des statutaires.